

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 2413
Tarih : 13.10.2023

5486

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.13.10.2023

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Kürt kültürü, sanatı ve edebiyatının önemli bir geleneği olan, sese nefes ve yaşam veren “Dengbêj” ve “Dengbêjlik” tarihi, sosyal ve kültürel içeriğe sahip bir gelenektir. Kürt kültürünü, tarihini, gündelik yaşamını, acılarını ve aşklarını günümüze aktaran bu gelenek, sözlü Kürt kültürünün temelini oluşturmaktadır.

Botan Dengbêj Evi de diğer Dengbêj evleri gibi işlevi ve varlığıyla hedef alınmıştır.

Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Kale Mahallesi'nde 22 Şubat 2015 tarihinde DBP'li belediye tarafından açılan Botan Dengbêj Evide, kayyım atamasının ardından geleneği tamamen yok sayan farklı amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır. Dengbêjlerin divan kurduğu tarihi mekân nişan, mevlit ve düğün organizasyonları için tahsis edilmiştir. Artık Dengbêj divanları yapılmadığı için Cizrelilerin uğramadığı evin çalışanları dahi Antep'ten getirilen personelle değiştirilmiştir.

İddialara göre, eski kayyım Ahmet Adanur'un, "Bu Ermenileri sökün buradan" talimatı sonrasında Aram Tigran, Karapate Xaço, Şakiro ve Ayşe Şan'ın fotoğrafları kaldırılmıştır. Daha sonra Dengbej Evi'nin girişindeki M. Arif Cizîrî, Hesencizîrî, SeîdAxaye Cizîrî gibi Kürt sanatçıların fotoğraflarının asılı olduğu tabela da kaldırılarak yerine, ‘Mehmet Ağa Kasrı Dengbejler Evi ve MelayeCizîrî Kütüphanesi’ yazılı olan asılmıştır. Son olarak 07.08.2023 tarihinde Cizre Belediyesi'nde kayyım bu politikanın ardılı olarak, Dengbêj Evini İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne devretme kararı almıştır.

Devir kararı “Mülkiyeti Cizre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ait Cudi Mahallesinde bulunan ekli krokide, sınırları belirlenen ve yıkılan Fatih İlkokulunun bulunduğu alanın belediyemizin devredilmesi şartıyla, ilçemiz Dağ Kapı Mahallesinde bulunan ve mülkiyeti belediyemiz ait Dengbej Evi (Mehmet Ağa Kasrı) olarak faaliyet gösteren taşınmazın; yöresel müzik, sanat ve tarihi değerleri yaşatmak ve daha uygun ortam, fiziki mekan sağlamak amacıyla ilçemizde bulunan Güzel Sanatlar Lisesi’nin kullanımına sunulmak üzere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne devrinin kabulüne” şeklindedir.

Bu bağlamda;

- 1- Milli Eğitim Müdürlüğü’nün Güzel Sanatlar Lisesi’nin kullanımına sunulmak üzere belediyeden bir taşınmaz talebi var mıdır?
- 2- Yıkılan Fatih İlkokulu’nun bulunduğu alan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce neden âtıl bırakılmıştır?
- 3- Dengbêj Evi’nin yıkılan Fatih İlkokulu’nun bulunduğu alanla takasıyla ne amaçlanmıştır?
- 4- “Yöresel müzik, sanat ve tarihi değerleri yaşatmak ve daha uygun ortam, fiziki mekân sağlamak amacıyla” denilen gerekçede yöresel müzikten kastedilen nedir? Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerine Kürt müziği dersleri mi verilecektir?
- 5- Belediyenin yeni bir Dengbêj Evi projesi var mıdır?
- 6- Dengbêj evlerinin işlevsizleştirilmesi, kapatılması veya devrî Kürt halkının kolektif belleğine ve kültürüne yönelik bir saldırı değil midir?
- 7- Kayyım atanan tüm belediyelerde görülen bu uygulamalar, geleneksel kültürü yok etmeye yönelik bir girişim değil midir?
- 8- Kayyım yönetimindeki Cizre Belediyesi’nde şimdiye kadar kaç taşınmaz satılmış ve/veya devredilmiştir?